

دلائل امکان و ضرورت معاد

و

پاسخ به شبهات

تألیف: عباس عباس زاده

شناسنامه کتاب

- نام کتاب: ادله ی امکان و ضرورت معاد و پاسخ به شبهات
- نویسنده: حجة الاسلام دکتر عباس عباس زاده
- ناشر: موسسه فرهنگی انتشاراتی رسالت یعقوبی
- چاپ: گنج معرفت
- نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۸۸
- شمارگان: ۳۰۰۰
- کد بین المللی (شابک): ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۴۶-۰۲-۷
- قیمت: ۴۰۰۰ تومان

مرکز پخش: قم - دور شهر - کوچه ۱۸ - پلاک ۴۵ -

نشر شاکر - کتابفروشی اسلامی (یعقوبی) تلفن ۷۷۴۲۰۹۲

فهرست مطالب

اهداء:	۱۱
تقدیر و تشکر:	۱۳
مقدمه:	۱۷
تبیین موضوع:	۱۷
اهمیت و ضرورت بحث از معاد:	۱۸
عوامل بحث از معاد:	۲۵
پیشینه و تاریخچه‌ی بحث:	۳۲
اقوال و دیدگاههای عمده پیرامون معاد:	۳۳
معاد از دیدگاه اقوام و ملل پیشین:	۴۹
جایگاه معاد در ادیان بزرگ عالم:	۵۵
سؤالات اصلی و فرعی:	۵۸
روش تحقیق:	۶۲
خلاصه‌ی رساله:	۶۲
بخش اول: بحث‌های مقدماتی:	۶۵
فصل اول: تبیین واژگان:	۶۷
امکان:	۶۷
ضرورت:	۶۹
معاد:	۷۰
فصل دوم: گستره‌ی معاد:	۷۹

فصل سوم: معاد جسمانی و روحانی: ۸۵

- معنا و ملاک جسمانی و روحانی بودن معاد: ۹۱
- موضع برخی از حکماء در خصوص معاد جسمانی: ۹۶
- اهمیت ویژه ی جنبه ی جسمانی معاد: ۱۰۵
- دلایل و شواهد جسمانی بودن معاد: ۱۰۶
- تأویل ناروا و پاسخ آن: ۱۰۹

فصل چهارم: مبادی عقلی معاد از نظر متکلمان: ۱۱۳

- فناپذیری جهان حاضر: ۱۱۳
- فانی شدن جهان حاضر: ۱۱۷
- اعاده ی معدوم: ۱۲۲
- آفرینش جهان دیگر: ۱۲۶

فصل پنجم: معاد و تجرد و بقای روح: ۱۲۹

- شبهات یا ادله ی منکران تجرد روح: ۱۳۳
- براهین عقلی تجرد روح: ۱۳۴
- ۱ - درک کلیات: ۱۳۶
- ۲ - ثبات شخصیت: ۱۳۷
- ۳ - حواس، شرط لازم برای ادراک است نه شرط کافی و عدم انطباق
بزرگ بر کوچک: ۱۳۸
- ۴ - وجود ادراکات، حالات و عوارضی که فاقد آثار عمومی ماده
هستند: ۱۴۰
- حقیقت و تجرد نفس در قرآن: ۱۴۳

- ۱۵۲ حقیقت و تجرد روح در روایات:
 ۱۵۶ باقی یا فانی بودن روح:
 ۱۵۷ قلمرو نفوذ براهین تجرد روح:

بخش دوم: دلایل امکان معاد و پاسخ به شبهات: ۱۵۹

- فصل اول: دلایل امکان معاد: ۱۶۱
 ۱- خلقت نخستین جهان و انسان: ۱۶۱
 ۲- نمونه‌هایی عینی از زنده شدن مردگان: ۱۶۳
 ۳- نمایش معاد در عرصه‌ی طبیعت: ۱۶۷
 ۴- مشابهت مرگ با خواب: ۱۷۴

فصل دوم: پاسخ به شبهات: ۱۷۷

- انگیزه‌های انکار معاد: ۱۷۷
 الف) تمایلات نفسانی: ۱۷۷
 ب) شبهات فکری و ذهنی: ۱۷۸
 ۱ - شبهه‌ی نابودی کامل انسان با مرگ و تغایر بین دو آفرینش در صورت تکرار: ۱۷۹
 ۲ - شبهه‌ی عدم قابلیت بدن متلاشی شده، برای بازگشت روح و حیات مجدد: ۱۸۱
 ۳ - شبهه‌ی نارسائی قدرت: ۱۸۳
 ۴ - شبهه‌ی ناکافی بودن علم: ۱۹۰
 ۵ - شبهه‌ی آکل و مأكول: ۱۹۲
 الف) شبهه‌ی آکل و مأكول و ناقص بودن بدنها: ۱۹۳

- پاسخ به شبهه: ۱۹۴
- ب) شبهه‌ی آکل و مأكول و مسأله‌ی ثواب و عقاب و عدل الهی: ۱۹۸
- پاسخ به شبهه: ۱۹۹
- ۶ - شبهه‌ی محدودیت مقدار جرم زمین: ۲۰۲
- ۷ - شبهه‌ی لزوم مکان برای بهشت و جهنم در صورت مخلوق بودن آنها: ۲۰۵
- کدام بهشت و جهنم؟ ۲۰۵
- آیا بهشت و جهنم اخروی هم اکنون آفریده شده‌اند؟ ۲۱۰
- بهشت و جهنم اخروی در کجا قرار دارند؟ ۲۱۵
- ۸ - شبهه‌ی لزوم تزامم: ۲۱۹
- ۹ - شبهه‌ی لزوم تناسخ در معاد جسمانی: ۲۲۱
- ۱۰ - شبهه‌ی محال بودن حیات باقی برای جسم فانی: ۲۲۹
- ۱۱ - شبهه‌ی نبود دلیل قطعی، بر وقوع معاد و درخواستهای واهی برای پذیرش آن: ۲۲۹
- انگیزه‌های دیگر انکار: ۲۳۱
- عکس‌العملهای منکرین در برابر دعوت انبیاء به معاد: ۲۳۲

بخش سوم: دلائل ضرورت معاد و پاسخ به شبهات: ۲۳۵

فصل اول: دلائل ضرورت معاد: ۲۳۷

- ۱ - برهان فطرت (اشتیاق فطری به زندگی جاوید و نگرانی از مرگ): ۲۳۸
- توجیهات ناروا پیرامون میل به جاودانگی انسان: ۲۴۴
- ۱ - جاودانگی از طریق آثار یا جاودانگی در خاطره‌ها: ۲۴۵

- ۲ - جاودانگی به خاطر کیفیت بخشی و اصلاح زندگی؛ نه
ادامه‌ی آن (خوب زیستن؛ نه همیشه زیستن): ۲۴۶
- ۳ - جاودانگی با پیوستن به امر واحد و حقیقت غائی و اتحاد با
آن: ۲۴۶
- معنی و مراد از جاودانگی چیست؟ ۲۴۷
- قلمرو نفوذ برهان فطرت: ۲۴۸
- ۲ - برهان عدالت الهی: ۲۴۸
- الف) معنای عدل چیست؟ ۲۴۸
- ب) آیا انسان مختار است یا مجبور؟ ۲۵۱
- ج) آیا این جهان، ظرفیت پاداش و کیفر این دو گروه را دارد؟ ۲۵۴
- نتیجه ۲۵۶
- قلمرو نفوذ برهان عدالت: ۲۵۸
- ۳ - برهان حقیقت و رفع اختلاف در حوزه‌ی نظری: ۲۵۸
- قلمرو نفوذ برهان حقیقت و رفع اختلاف: ۲۶۲
- ۴ - برهان حرکت و هدف: ۲۶۲
- قلمرو نفوذ برهان حرکت و هدف: ۲۶۶
- ۵ - برهان حکمت الهی: ۲۶۷
- حکمت در لغت و اصطلاح ۲۶۷
- حکمت در خدا و انسان ۲۶۷
- تقریر برهان حکمت ۲۶۸
- قلمرو نفوذ برهان حکمت: ۲۷۱
- ۶ - برهان رحمت الهی: ۲۷۱
- قلمرو نفوذ برهان رحمت: ۲۷۵
- ۷ - برهان لزوم وفاء به وعده: ۲۷۵

۲۷۷ قلمرو نفوذ برهان وفاء به وعده

۲۷۹ فصل دوم: شبهه‌ی تناسخ و انکار ضرورت معاد

۲۸۴ ریشه‌های اعتقاد به تناسخ

۲۸۸ تناسخ و معاد

۲۹۱ دلایل بطلان تناسخ

۲۹۹ نتایج و لوازم اعتقاد به تناسخ

۳۰۲ تناسخ از دیدگاه قرآن و روایات

۳۰۴ دفع توهمات اصحاب تناسخ

۳۰۹ مشکل اصلی کجاست؟

۳۱۳ خلاصه و نتیجه‌گیری

۳۳۵ فهرست منابع و مآخذ